

Beleidskader

Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018

Gemeente Dronten

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1	VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE IN DE GEMEENTE DRONTEN	5
2	BELEIDSONTEXT	
	2.1 Passend onderwijs, transformatie jeugdhulp en harmonisatie voorschoolse voorzieningen	9
	2.2 Beleidsontwikkelingen VVE	10
	2.3 Toezicht	10
	2.4 Herpositionering jeugdgezondheidszorg	11
3	ACTUELE STAND VAN ZAKEN	11
	3.1 Oordeel inspectie	13
	3.2 Kwaliteitsstandaarden	13
	3.5 VVE condities	16
4	BELEIDSKADER	16
	4.1 Ambitie en uitgangspunten	17
	4.2 Speerpunten van beleid	17
	4.2.1 Doelgroep, bereik en toeleiding	19
	4.2.2 Basisondersteuning en extra ondersteuning	19
	4.3 Coördinatie en organisatie	20
	4.4 Kwaliteitszorg en –borging	21
	4.5 Resultaten	21
	4.6 Financiën	22
	Bijlage 1: Beleidsontwikkelingen	23
	Bijlage 2: Toezicht	26
	Bijlage 3: Subsidiebeleidsregels 2014	30
	Bijlage 4: Resultaatverplichtingen 2014	33
	Bijlage 5: Kengetallen	35
	Bijlage 6: Relevante wetsartikelen onderwijsachterstandenbeleid	37

SAMENVATTING

Met de komst van de Wet OKE (augustus 2010) is de gemeente verantwoordelijk geworden voor een dekkend en kwalitatief goed aanbod van voorschoolse educatie voor kinderen met een (risico op) ontwikkelingsachterstand. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) biedt tijdelijke ondersteuning voor kinderen van circa 2,5 tot 6 jaar met een (risico op) een ontwikkelingsachterstand, specifiek een taalachterstand. Doel van VVE is ervoor te zorgen dat ook deze kinderen 'gewoon mee kunnen komen' in het onderwijs. Om dit te bereiken werken we samen met Icare Jeugdgezondheidszorg, Stichting Kinderopvang Dronten, Kinderdagverblijf Be CHILD (vanaf 1 september 2014) en de basisscholen Sint Gregorius, de Duykeldam, De Schatkamer, de Uiterdon en het Wilgerijs.

Het VVE beleid sluit aan bij het jeugdbeleid, de transformatie van de jeugdhulp en de ontwikkelingen rondom passend onderwijs. VVE biedt tijdelijke en preventieve ondersteuning, zodat het jonge kind op taalgebied weer gewoon kan meekomen met leeftijdsgenoten. In de gemeente Dronten zijn jaarlijks 70 plaatsen beschikbaar voor voorschoolse educatie. Deze plaatsen worden vanuit rijksmiddelen gesubsidieerd (€ 534.535,- op jaarbasis). In 2014 hebben 141 peuters gebruik gemaakt van voorschoolse educatie. Deze educatie maakt deel uit van het preventieve aanbod van het Centrum voor Jeugd en Gezin en wordt uitgevoerd bij de voorschoolse voorzieningen van Kinderopvang Dronten en Kinderdagverblijf Be CHILD. Daarnaast kunnen kinderen uit groep 1 en 2 op de VVE basisscholen vroegschoolse educatie volgen. Deze vroegschoolse educatie wordt gefinancierd vanuit de Lumpsum.

Voor het toezicht op de kwaliteit van VVE zijn er twee toezichthouders: de GGD en de Inspectie van het Onderwijs. De GGD voert in opdracht van de gemeente Dronten (jaarlijks) het toezicht op de voorschoolse voorzieningen uit. De Inspectie van het Onderwijs heeft in 2012 de kwaliteit van VVE in de gemeente Dronten beoordeeld. Het kritische oordeel was overwegend positief met punten ter verbetering. De verbeterpunten zijn inmiddels opgepakt en worden in de nieuwe beleidsperiode verder uitgewerkt.

Twee maal per jaar vindt een Strategisch Bestuurlijk Overleg (SBO) plaats met alle partners. Daar worden de strategische thema's bepaald. Deze thema's worden uitgewerkt in de werkgroep VVE, waar ook alle partners in vertegenwoordigd zijn. De werkgroep stelt ook het jaarlijkse activiteitenplan op, voert het uit en monitort de resultaten. Ook stelt de werkgroep een begroting op. De voorschoolse partners ontvangen subsidies voor uitvoering van VVE en verantwoorden ieder jaar de besteding van de middelen.

In de beleidsperiode 2015-2018 bouwen we verder op het huidige VVE beleidskader "*Breder, sterker, beter*". Hierbij besteden we extra aandacht aan de borging van kwaliteit. We gaan met de volgende zaken aan de slag:

- Icare JGZ krijgt een stevige coördinatiefunctie. De consultatiebureaus van Icare signaleren de behoefte van een kind, geven een VVE indicatie af en leiden het kind actief naar een VVE plek toe.
- Vanuit het jeugdbeleid richten we een ondersteuningsteam 0-5 jaar op, waar de VVE partners aan deelnemen. Hier wordt de ontwikkeling van kinderen waar zorgen over bestaan besproken en gevolgd.
- We continueren het VVE aanbod bij de voorschoolse voorzieningen (waaronder het AZC). Daarnaast vergroten we het bereik door bij kinderdagverblijf Be CHILD in de

vorm van een pilot een VVE programma aan te bieden. De basisscholen in de gemeente Dronten gaan aan de slag met het inrichten van een VVE arrangement per scholeneiland, waar kinderen uit groep 1 en 2 gebruik van kunnen maken. Alle aanbieders van VVE gebruiken een erkend taalprogramma.

- We betrekken ouders van VVE kinderen meer bij de achterstand van hun kind.
- We zetten IB-ers in die de voor- en vroegschoolse voorzieningen ondersteunen en we maken duidelijke afstemmings- en overdrachtsafspraken tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs. We faciliteren een goede overdracht door bestaande volgsystemen (van JGZ, van de voorschoolse voorzieningen en van (alle) basisscholen met elkaar te verbinden. Op deze wijze kunnen alle doelgroepkinderen tot en met het einde van de vroegschoolse periode worden gesignaleerd en gevolgd. Daarnaast evalueren we het overdrachtsformulier en passen dit waar nodig aan, zodat dit meer het karakter krijgt van een objectief meetinstrument.
- We maken een verdere kwaliteitsslag door het taalniveau van de leidsters van alle voorschoolse VVE aanbieders te versterken.
- We verfijnen de huidige monitorsystematiek en we ontwikkelen een systematiek van interne auditing. Met dit systeem zal er meer zicht komen op de kwaliteit van onderwijs en begeleiding in de instellingen.

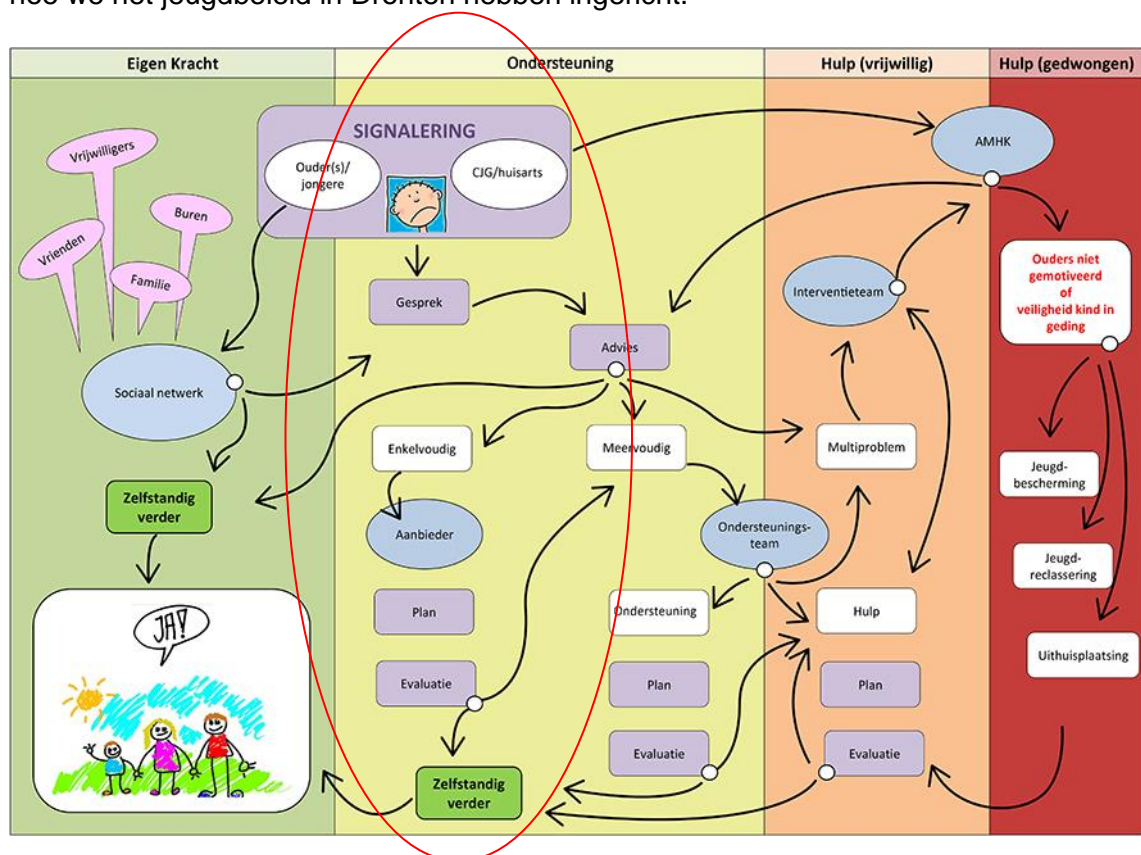
1 Voor- en Vroegschoolse Educatie in de gemeente Dronten

Vorming en het bevorderen van de ontwikkeling van kinderen begint vanaf de geboorte. Als kinderen een ontwikkelingsachterstand hebben of deze dreigen op te lopen, is het belangrijk deze vroegtijdig te signaleren en snel passende maatregelen te nemen. Zo kan worden voorkomen dat kinderen met een achterstand aan het onderwijs beginnen, met de nodige gevolgen voor hun onderwijsloopbaan en hun latere participatie in de maatschappij. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is hierbij van groot belang.

De gemeente Dronten is verantwoordelijk voor het aanbieden van Voorschoolse Educatie en ontvangt hiervoor rijksmiddelen. Het primair onderwijs is verantwoordelijk voor de Vroegschoolse Educatie en ontvangt hiervoor middelen in de Lumpsum. De Inspectie van het Onderwijs en de GGD controleren de kwaliteit van het VVE aanbod en geven aan waar verbeteringen nodig zijn. We gebruiken het oordeel van de Inspectie om het VVE beleid in de gemeente Dronten verder te ontwikkelen.

Jeugdbeleid

In Dronten werken we al jaren samen met de partners jeugd om kinderen en ouders te ondersteunen bij het opgroeien en de opvoeding. Onderstaand schema geeft weer hoe we het jeugdbeleid in Dronten hebben ingericht.

We zetten zo veel mogelijk in op het versterken van de eigen kracht van het gezin. Daar waar nodig bieden we tijdelijk preventieve ondersteuning met als doel het kind

en het gezin zo snel mogelijk weer in de eigen kracht te zetten. VVE is een belangrijk programma dat we hiervoor kunnen inzetten. VVE ondersteunt jonge kinderen waar nodig, zodat zij goed kunnen meekomen in het onderwijs. Een dergelijke ondersteuning vergroot de kans van het kind op een goede ontwikkeling, zodat zij op latere leeftijd geen gebruik hoeven te maken van zwaardere vormen van hulp. Wanneer het VVE traject wordt afgerond, kunnen kinderen in principe weer meekomen met hun leeftijdsgenoten. Mocht blijken dat deelname aan een VVE programma niet voldoende ondersteuning voor het kind geeft, dan zetten we in overleg met de betrokken partners andere vormen van ondersteuning of hulp in.

VVE maakt deel uit van het preventieve aanbod van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en valt binnen de rode cirkel.

Doelgroep

VVE biedt ondersteuning voor kinderen van circa 2,5 tot 6 jaar met een (risico op) een ontwikkelingsachterstand, specifiek een taalachterstand. Doel van VVE is ervoor te zorgen dat ook deze kinderen 'gewoon mee kunnen komen' in het onderwijs. In de gemeente Dronten is VVE er voor kinderen:

- die volgens de gewichtenregeling van het basisonderwijs een leerlinggewicht hebben van 0,3 of 1,2;
- en/of waarvan Nederlands niet de thuistaal is;
- en/of waarvan het consultatiebureau, voorschoolse voorziening of basisonderwijs heeft geconstateerd dat zij risico hebben op taal-/ontwikkelingsachterstanden, anders dan achterstanden ten gevolge van verstandelijke of fysieke beperkingen.

Partners

Het CJG signaleert dat een peuter Voorschoolse Educatie nodig heeft en geeft een indicatie af. Dit gebeurt -al dan niet op verzoek van voorschoolse aanbieders- op de consultatiebureaus van Icare. De ouders kunnen het kind vervolgens aanmelden voor deelname aan een VVE programma. Deze programma's worden aangeboden op de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven van Kinderopvang Dronten. Vanaf 1 september 2014 kunnen kinderen ook bij Kinderdagverblijf Be CHILD deelnemen aan VVE.

Kleuters tot 6 jaar kunnen momenteel een vroegschoolse VVE aanbod volgen op basisscholen Sint Gregorius, de Duykeldam, De Schatkamer, de Uiterton en het Wilgerijs.

Gebruik

Op de peuterspeelzalen zijn per jaar 70 VVE plekken beschikbaar. Peuters volgen gemiddeld 9 a 10 maanden VVE. Onderstaand schema geeft een overzicht van de kengetallen VVE bij de Peuterspeelzalen in 2013¹:

¹ Zie bijlage 5 voor meer cijfers

Kern	Aantal peuter-groepen	Aantal VVE groepen	Aantal peuter-plaatsen	Aantal VVE plaatsen	Aantal peuters met VVE indicatie	Aantal peuters op een VVE plek	Aantal peuters nog niet geplaatst
Dronten	18	11	288	51	134	109	25
Biddinghuizen	5	5	80	13	35	24	11
Swifterbant	6	3	96	6	10	8	2
Totaal	29	19	464	70	197	141	38

In 2013 waren er 29 peutergroepen, waarvan 19 VVE aanboden. In totaal waren er 70 VVE plaatsen en hebben 141 peuters hiervan gebruik gemaakt. Dit zijn er 22 meer dan in 2012 en 48 meer dan in 2011. In totaal hadden 197 peuters een VVE indicatie. Ook hier is een stijging met respectievelijk 46 en 66 peuters ten opzichte van 2012 en 2011.

Naast de peuterspeelzalen hebben de kinderdagverblijven van Kinderopvang Dronten 45 kinderen met een VVE indicatie opgevangen in 2013. Dit zijn er 26 meer dan in 2012 toen 19 kinderen werden opgevangen. Vanaf september 2014 kunnen kinderen met een VVE indicatie ook bij Kinderdagverblijf Be CHILD terecht.

Het primair onderwijs is verantwoordelijk voor het VVE aanbod op de basisscholen. Deze cijfers zijn niet in dit beleidskader opgenomen. Momenteel bieden 5 scholen een VVE programma aan. Om het bereik van VVE te vergroten, ontwikkelt het primair onderwijs in de komende beleidsperiode een VVE arrangement. Daarnaast versterken we de samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs. Eén van de aandachtspunten hierbij is het realiseren van een doorgaande lijn.

Financiën

Als gemeente ontvangen we jaarlijks € 534.535,- aan rijksmiddelen om voorschoolse educatie aan te bieden aan peuters. Deze middelen zetten we voor een groot deel in (circa 85%) om een VVE programma op de peuterspeelzalen aan te bieden. Een deel van de middelen besteden we aan het VVE aanbod op een aantal kinderdagverblijven en het inzetten van signalering en toeleiding op de consultatiebureaus. Ook huren we jaarlijks externe expertise in op het gebied van VVE om het gemeentelijk beleid te ondersteunen.

Daarnaast ontvangen we met terugwerkende kracht vanaf 2013 een bedrag van € 47.713,- op jaarbasis om het taalniveau van leidsters te verbeteren. Deze middelen zetten we in 2015 in om de vereiste resultaten te behalen.

Globaal zetten we de volgende rijksmiddelen (totaal circa € 581.000,-) op jaarbasis in, zolang de toelage van het rijk in stand blijft:

Uitvoering	Middelen
VVE aanbod peuterspeelzalen	€ 460.000,-
VVE aanbod kinderdagverblijven	€ 42.000,-
Inzet Icare	€ 12.000,-
Inzet extern adviesbureau	€ 20.000,-
Verbeteren taalniveau leidsters	€ 47.000,-
Totaal	€ 581.000,-

Daarnaast hebben we de afgelopen jaren een overlopende post van circa € 65.000,- opgebouwd. Deze middelen reserveren we voor nieuwe methodieken en zetten we onder andere in om incidentele kosten voor bijvoorbeeld pilots te financieren. Jaarlijks stellen we een specifieke begroting op die door het college wordt vastgesteld.

Resultaten

Het al dan niet behalen van deze resultaten is afhankelijk van een goede inzet en samenwerking van de partners. Ook van belang is de beschikbaarheid van voldoende rijksmiddelen. Daarnaast hangen de resultaten af van de wetsontwikkelingen op het gebied van voorschoolse voorzieningen die de komende jaren vorm gaan krijgen.

In de periode 2015-2018 streven we naar de volgende resultaten:

2015

- Inrichten van een stevige coördinatiefunctie voor Icare. De consultatiebureaus van Icare signaleren de behoefte van een kind, geven een VVE indicatie af en leiden het kind actief naar een VVE plek toe.
- In samenwerking met de partners jeugd inrichten van een ondersteuningsteam 0-5 jaar, waar de VVE partners aan deelnemen. Hier wordt de ontwikkeling van kinderen waar zorgen over bestaan besproken en gevolgd.
- Het verder vergroten van het bereik van de VVE doelgroep.
- De basisscholen starten met het inrichten van een VVE arrangement per scholeneiland, waar kinderen uit groep 1 en 2 gebruik van kunnen maken.
- Verbeteren van de betrokkenheid van de ouders van VVE kinderen bij de achterstand van hun kind.
- Opstellen van duidelijke afstemmings- en overdrachtsafspraken tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs.

2016-2018

- VVE arrangement voor basisscholen is gerealiseerd.
- Warme overdracht voldoet; bestaande volgsystemen (van JGZ, van de voorschoolse voorzieningen en van (alle) basisscholen) zijn met elkaar verbonden en het overdrachtsformulier is naar tevredenheid van alle VVE partners ingericht.
- Alle doelgroepkinderen worden tot en met het einde van de vroegschoolse periode gesignaleerd en gevolgd.
- Het taalniveau van de leidsters van alle voorschoolse VVE aanbieders is versterkt en voldoet aan de wettelijke eisen.

- De huidige monitorsystematiek is verbeterd en een systematiek van interne auditing is ontwikkeld. Met dit systeem zal er meer zicht komen op de kwaliteit van onderwijs en begeleiding in de instellingen.
- Ouders zijn aantoonbaar beter betrokken bij de ontwikkeling van hun VVE kind.
- Het ondersteuningsteam 0-5 jaar is opgericht en functioneert naar tevredenheid van ouders en professionals.

Beleidskader 2015-2018

Dit beleidskader bouwt voort op de beweging in het jeugd- en VVE beleid die de laatste jaren in gang is gezet. Rond 2001 zijn we begonnen met de ontwikkeling van een VVE-programma. Voor de periode 2012-2014 is het beleidskader *'Breder, sterker, beter'* opgesteld en uitgevoerd, een en ander vastgelegd in jaarlijkse activiteitenplannen.

In 2012-2013 bracht de Inspectie van het Onderwijs het onderzoeksrapport *'De kwaliteit van VVE in de gemeente Dronten in 2012'*. Het overwegend positieve rapport gaf aanleiding de activiteitenplannen in de jaren erna aan te vullen om nog beter te voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Voor de nieuwe beleidsperiode sluiten we aan op het kader 2012-2014 en de bereikte resultaten. Daarnaast volgen we het overheidsbeleid waarbij voor de G86-gemeenten² extra middelen worden ingezet teneinde de opbrengst van VVE te vergroten. Over de inhoud van dit beleidskader zijn overleggen gevoerd met de partners³ die betrokken zijn bij de vormgeving van VVE.

Jaarlijks werken we samen met de VVE partners dit beleidskader verder uit in een activiteitenplan. Hierin benoemen we welke zaken we oppakken en welke resultaten we verwachten. Daarnaast stellen we jaarlijks een begroting op.

Dit beleidskader is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 beschrijven wij de beleidscontext. In hoofdstuk 3 kijken wij terug op de bereikte resultaten. In hoofdstuk 4 formuleren wij de doelstellingen voor beleid en de resultaten die we nastreven in de periode 2015-2018.

2 BELEIDSCONTEXT

Het belang van de voorschoolse periode voor de ontwikkeling van jonge kinderen is onomstreden. Het beleid van de overheid is er dan ook op gericht het vroegtijdig wegwerken van eventuele ontwikkelingsachterstanden prioriteit te geven. In dit hoofdstuk gaan wij in op ontwikkelingen die de context vormen voor het lokale VVE-beleid. In paragraaf 2.1 beschrijven we de ontwikkelingen passend onderwijs,

² De gemeente Dronten behoort op basis van het aantal gewichtenkinderen tot de G86 gemeenten.

³ Naast Icare JGZ en Kinderopvang Dronten zijn ook een aantal basisscholen betrokken bij het VVE beleid. Zij bieden een VVE programma aan dat vanuit de Lumpsum wordt bekostigd. Kinderdagverblijf Be CHILD is in september als partner aangesloten.

transformatie jeugdhulp en harmonisatie voorschoolse voorzieningen. In paragraaf 2.2 gaan we in op de wetgeving Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) en het convenant 'Agenda Focus op Vroegschoolse educatie'. In paragraaf 2.3 besteden wij aandacht aan het toezicht door de GGD en de Inspectie van het Onderwijs. Wij sluiten het hoofdstuk in paragraaf 2.4 af met de herpositionering van de jeugdgezondheidszorg.

2.1 Passend onderwijs, transformatie jeugdhulp en harmonisatie voorschoolse voorzieningen

Per 1 augustus 2014 is het passend onderwijs ingevoerd. Scholen zijn verplicht een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die zich aanmelden: op de eigen school of op een andere school. Om de zorgplicht waar te kunnen maken, werken de basisscholen in de gemeente Dronten en Lelystad met elkaar samen. Voor passend onderwijs is het van belang dat basisonderwijs en voorschoolse voorzieningen goed bij elkaar aansluiten en dat er een doorgaande ontwikkelingslijn ontstaat tussen de voorschoolse en de basisschoolperiode. Deze ontwikkelingslijn werken we samen met het onderwijs en de voorschoolse voorzieningen verder uit.

Vanaf 1 januari 2015 komt de jeugdhulp onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. De gemeente Dronten richt een inhoudelijk en organisatorisch goed functionerende structuur in, waarbij kinderen die ondersteuning nodig hebben tijdig worden gesignaleerd en toegeleid naar het juiste aanbod. Voor- en vroegschoolse instellingen hebben daarin een belangrijke rol. Momenteel ontwikkelen we een ondersteuningsteam 0-5 jaar waar de voorschoolse voorzieningen bij zullen aansluiten. De vroegschoolse instellingen schuiven aan bij de ondersteuningsteams op de basisscholen.

De minister heeft eind 2013 plannen bekendgemaakt om te komen tot geharmoniseerde voorzieningen voor 2-4 jarigen. Een en ander vraagt nog nadere uitwerking, overleg en wettelijke aanpassingen. In de wet- en regelgeving zullen nog aanpassingen plaatsvinden waarbij de meest belangrijke vraagstukken de groepsgrootte en het aantal beroepskrachten zijn.

2.2 Beleidsontwikkelingen VVE

Sinds augustus 2010 is de Wet OKE van kracht. De Wet OKE omvat wijzigingen in een aantal wetten zoals de Wet kinderopvang, de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) en de Wet op het primair onderwijs (WPO)⁴. Met de komst van de Wet OKE is de gemeente verantwoordelijk geworden voor een dekkend en kwalitatief goed aanbod van voorschoolse educatie voor kinderen met een (risico op) ontwikkelingsachterstand. In deze wet worden de voorwaarden beschreven voor de voorschoolse voorzieningen. De Wet OKE en daarmee samenhangende beleidsdocumenten vormen het wettelijke kader voor de gemeente Dronten voor de komende periode. In de Wet op het primair onderwijs is de rol van de gemeenten

⁴ Bijlage 5 geeft een overzicht van de relevante wetsartikelen onderwijsachterstandenbeleid

nader uitgewerkt, terwijl de Wet op het Onderwijstoezicht het toezicht van de onderwijsinspectie op VVE regelt (zie bijlages 1 en 6).

In 2008 hebben de PO-Raad, besturen- en onderwijsvakorganisaties, de VNG en overheid het convenant 'Agenda Focus op Vroegschoolse educatie' gesloten. In dit convenant zijn relevante afspraken vastgelegd voor de vroegschoolse educatie op het terrein van het verzorgen van een VVE-aanbod en het volgen van de resultaten van de leerlingen in de groepen 1 en 2 van het basisonderwijs (zie bijlage 1).

In 2012 heeft het Rijk besloten tot extra bestuursafspraken met gemeenten om de kwaliteit van VVE te versterken. Voor de G86 gemeenten zijn extra middelen beschikbaar gesteld om vanaf 2014 te investeren in het taalniveau van de pedagogisch medewerkers.

2.3 Toezicht

Voor het toezicht op de kwaliteit van VVE zijn er twee toezichthouders: de GGD en de Inspectie van het Onderwijs. Het toezicht is gebaseerd op het wettelijk kader, waaronder artikel 166 – 167 WPO (zie bijlage 6). De GGD voert in opdracht van de gemeente Dronten (jaarlijks) het toezicht op de voorschoolse voorzieningen uit. Als de GGD tekortkomingen constateert in de kwaliteit van de voorschoolse educatie, stuurt zij een afschrift van het rapport aan de gemeente en aan de Inspectie van het Onderwijs. In eerste instantie is het aan de gemeente om de tekortkomingen op te lossen. De gemeente en de Inspectie van het Onderwijs kunnen ook besluiten om op basis van deze signalen een onderzoek naar de VVE-kwaliteit te laten uitvoeren door de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie van het Onderwijs kan ten slotte ook zelf besluiten om bepaalde VVE-locaties te onderzoeken (zie bijlage 2).

2.4 Herpositionering jeugdgezondheidszorg

In het regeerakkoord (*Bruggen slaan*, 2012) is opgenomen dat:

- consultatiebureaus verplicht worden kinderen voor wie een taalachterstand dreigt door te verwijzen naar voor- en vroegschoolse educatie (vve)
- consultatiebureaus doelgroepkinderen op een risico op taalachterstand gaan toetsen en doorverwijzen.

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) krijgt dus een belangrijker rol in het toeleiden naar VVE-voorzieningen van kinderen met een taalachterstand door onvoldoende taalaanbod in het Nederlands. Uiteindelijk doel is dat alle doelgroepkinderen worden gesignaleerd en doorverwezen naar VVE-voorzieningen en dat zij vervolgens minimaal 1 jaar deelnemen aan VVE. Om te voorkomen dat kinderen tussen wal en schip vallen, richten we samen met het consultatiebureau en andere VVE partners een systeem in voor het tijdig en effectief toeleiden.

3 ACTUELE STAND VAN ZAKEN

Het VVE-beleid in de gemeente Dronten heeft zich de afgelopen jaren steeds verder ontwikkeld. Als regievoerder werken we samen met diverse partners om jonge

kinderen de nodige ondersteuning te bieden in de vorm van VVE. Jaarlijks zijn er 70 plaatsen voor voorschoolse educatie beschikbaar.

VVE richt zich op kinderen van circa 2,5 tot 6 jaar met een (risico op) taal-/ontwikkelingsachterstand ('**doelgroep**kinderen'). In de gemeente Dronten bestaat de doelgroep uit kinderen:

- ✓ die volgens de gewichtenregeling van het basisonderwijs een leerlinggewicht hebben van 0,3 of 1,2
- ✓ waarvan Nederlands niet de thuistaal is
- ✓ waarvan het consultatiebureau, voorschoolse voorziening of basisonderwijs heeft geconstateerd dat zij risico hebben op taal-/ontwikkelingsachterstanden, anders dan achterstanden ten gevolge van verstandelijke of fysieke beperkingen⁵.

Bij de uitvoering van het VVE- beleid zijn veel partners betrokken. Het gaat om de voorschoolse voorzieningen van Kinderopvang Dronten (29 peuterspeelzaalgroepen en 5 kinderdagverblijven) en Be CHILD (1 kinderdagverblijf), basisscholen (Sint Gregorius, de Duykeldam, De Schatkamer, de Uiterdon en het Wilgerijs) en de consultatiebureaus van Icare, die signaleren, indiceren en toeleiden.

Van de ruim 900 Drontense peuters van 2-4 jaar die op 1 januari 2013 gebruik maakten van het consultatiebureau, ontvingen 63 peuters een VVE indicatie van Icare:

locatie	aantal
AZC	14
Dronten	32
Biddinghuizen	11
Swifterbant	6
Totaal	63

Daarnaast signaleren ook voorschoolse voorzieningen en leiden zij peuters in samenwerking met Icare toe naar een VVE plek. In totaal ontvingen 197 peuters een VVE indicatie in 2013. Vanaf 2015 worden indicaties alleen nog door Icare afgegeven. Voorschoolse voorzieningen kunnen signalen bij Icare neerleggen, waarop Icare indien nodig tot indicatie kan overgaan.

In dit hoofdstuk beschrijven wij samenvattend de huidige stand van zaken in Dronten aan de hand van het toezichtkader VVE van de Inspectie van het Onderwijs. In paragraaf 3.1 presenteren wij het (tussen)oordeel van de inspectie. In paragraaf 3.2 gaan wij in op de door de inspectie geformuleerde standaarden voor het gemeentelijk VVE beleid. Wij sluiten dit hoofdstuk af met de VVE condities in paragraaf 3.3.

⁵ Criterium 3 wordt opgesplitst in taalachterstand en achterstand op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling.

3.1 Oordeel inspectie

In 2012 is de kwaliteit van VVE in de gemeente Dronten beoordeeld door de Inspectie van het Onderwijs. Het kritische oordeel was overwegend positief met punten ter verbetering⁶.

Standaarden	oordeel
1a1 Definitie doelgroep	3
1a2 Bereik	2
1a3 Toeleiding	2
1a4 Ouders	2
1a5 Integraal VVE-programma	3
1a6 Externe zorg	3
1a7 Interne kwaliteitszorg voor-en vroegscholen	2
1a8 Doorgaande lijn	2
1a9 Resultaten	3
1b VVE-coördinatie	2
1c Systematische evaluatie en verbetering op gemeentelijk niveau	2
De VVE-condities	
2a GGD-rapport	3
2b Gemeentelijk subsidiekader	3

Uit het inspectie-oordeel komt naar voren dat het VVE-beleid van de gemeente Dronten voldoet aan de standaarden, maar dat verdere verbeteringen van de kwaliteit mogelijk zijn. In de afgelopen beleidsperiode zijn de verbeterpunten merendeels opgepakt, zoals is vastgelegd in de jaarlijkse activiteitenplannen.

3.2 Kwaliteitsstandaarden

In deze paragraaf beschrijven wij de stand van zaken aan de hand van de kwaliteitsstandaarden. In bijlage 2 zijn de standaarden van de inspectie beschreven en de artikelen uit de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het Onderwijstoezicht waar deze naar verwijzen. Daarbij is vooral oog voor zaken die nog in ontwikkeling zijn.

- *Definitie doelgroep (voldoende):*
Verwacht wordt dat de gemeente scherp in beeld heeft voor welke kinderen de VVE middelen worden ingezet (doelgroepkinderen). Daarvoor is het gewenst de doelgroep te definiëren.

De gemeente Dronten voldoet aan deze kwaliteitseis van de inspectie.

⁶ Het oordeel 1 wordt gegeven wanneer de ontwikkeling in de kinderschoenen staat en verbetering dringend nodig is; het oordeel 2 betekent dat er ontwikkeling is maar verbeteringen gewenst zijn; oordeel 3 betekent voldoende; oordeel 4 wordt gegeven wanneer dit onderdeel goed is ontwikkeld en een voorbeeld is voor anderen. Bron: Inspectie van het Onderwijs (2013), *De kwaliteit van VVE in de gemeente Dronten in 2012*.

- *Bereik (in ontwikkeling):*

Vervolgens is het de vraag hoeveel procent van deze kinderen worden bereikt met VVE. Daarvoor is het van belang dat de gemeente onderzoek doet om dit in kaart te brengen.

De inspectie beoordeelt dit onderdeel als een verbeterpunt. Niet duidelijk is volgens de inspectie wat het bereik zou moeten zijn op basis van recente gegevens en welke werkwijze de gemeente hierbij volgt. Naar aanleiding van het verbeterpunt zijn activiteiten ontplooid om beter zicht te krijgen op het bereik en non-bereik. Zo werken Icare en Kinderopvang Dronten samen om het non-bereik in kaart te brengen.

- *Toeleiding (in ontwikkeling):*

In samenhang met het 'bereik' is het van belang dat de gemeente zich inspant zoveel mogelijk doelgroepkinderen toe te leiden naar VVE voorzieningen.

De inspectie beoordeelt dit onderdeel als een verbeterpunt op grond van het feit dat het non-bereik niet in beeld is en op welke wijze de gemeente zich daarop richt.

In dit kader is een aantal activiteiten geïntensiveerd, zoals de toeleiding door partners (JGZ, CJG, voor- en vroegschoolse voorzieningen), is een flyer beschikbaar gesteld, vindt toeleiding plaats via baby-dreumesgroepen, is de ouderbijdrage voor lagere inkomenscategorieën verlaagd en worden ouders actief benaderd via de intermediairs ouderbetrokkenheid op basis van taak- en functieomschrijvingen.

- *Ouders (in ontwikkeling):*

Een goed contact met ouders is van groot belang. Daarvoor is op het niveau van de gemeente en het niveau van de VVE instellingen beleid gewenst.

De inspectie beoordeelt dit onderdeel als een verbeterpunt aangezien de gemeente nog geen ouderbeleid heeft ontwikkeld en vastgelegd. Naar aanleiding hiervan is de notitie "Ouderbeleid" ontwikkeld en verder uitgewerkt in beleidsplannen op het niveau van de VVE-instellingen. Toetsing van de beleidsplannen en de praktijk heeft nog niet plaatsgevonden.

- *Integraal VVE-programma (voldoende):*

VVE mag alleen maar worden gegeven met landelijk goedgekeurde programma's.

De gemeente Dronten voldoet aan de kwaliteitseisen van de inspectie. In de toekomst beoordeelt de inspectie ook of de gemeente afspraken heeft gemaakt over het hanteren van een eenduidig kind- en leerlingvolgsysteem op de voor- en vroegscholen.

- *Externe zorg (voldoende):*
Van VVE- instellingen mag worden verwacht dat zij waar nodig samenwerken met instellingen die samen met hen zorg verlenen.

De gemeente Dronten voldoet aan de kwaliteitseisen van de inspectie.

- *Interne kwaliteitszorg (in ontwikkeling):*
In het kader van het interne toezicht mag van de gemeente worden verwacht dat zij de ontwikkeling monitoren en waar nodig maatregelen nemen ter verbetering.

De inspectie beoordeelt dit onderdeel als een verbeterpunt. Er ontbreekt naar haar oordeel een gemeenschappelijk kwaliteitskader en de gemeente heeft geen beleid ontwikkeld over de invulling van de kwaliteitszorg op de voor- en vroegscholen.

Voordat de inspectie een kader ontwikkelde, was er in Dronten al een eerste versie van een kader om de kwaliteit te toetsen. In verband met de keuze aan te sluiten bij het inspectiekader wordt een kader ontwikkeld in samenhang met een monitor. Alle goede aanzetten die daarvoor zijn ontwikkeld, worden daarbij gebruikt.

- *Doorgaande lijn (in ontwikkeling):*
Kinderen in voorschoolse voorzieningen zetten hun eerste stappen in de wereld van voorzieningen voor opvoeding en onderwijs. Verwacht mag worden dat de 'instellingen in de keten' activiteiten en ondersteuning goed op elkaar afstemmen zodat een doorgaande lijn ontstaat.

De inspectie beoordeelt dit onderdeel als een verbeterpunt. Afstemming tussen vroeg- en voorschool zijn daarvoor onvoldoende vastgelegd en nog in ontwikkeling.

In de afgelopen periode is een overdrachtsformulier in gebruik. In geval van zorgen over kinderen, vindt er mondeling overleg plaats tussen de basisschool en de voorschoolse voorzieningen. Ook is er overleg tussen voor- en vroegscholen over warme overdracht, afstemming aanpak en afstemming overleg met ouders. Afgesproken is dat alle VVE kinderen warm worden overgedragen. Borging vraagt aandacht.

- *Resultaten (voldoende):*
Ook in de VVE instellingen gaat het om het bereiken van resultaten. Deze liggen aan het einde van de voorschoolse periode, maar de effecten kunnen vooral worden nagegaan aan het einde van groep 2 van het basisonderwijs.

De gemeente Dronten voldoet aan de kwaliteitseisen van de inspectie.

- *VVE-coördinatie (in ontwikkeling):*
Beleed vraagt ook coördinatie, afstemming en het duidelijk beleggen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

De inspectie beoordeelt dit onderdeel als een verbeterpunt. Niet duidelijk is hoe de taakverdelingen zijn, op welke wijze de coördinatie en de uitvoering plaatsvinden en welke effecten daarvan zichtbaar zijn in de praktijk. Inmiddels is de organisatie en coördinatie van het VVE-beleid nader uitgewerkt.

- *Systematische evaluatie en verbetering (in ontwikkeling):*
In het kader van de kwaliteitszorg is het belangrijk op alle ontwikkelpunten systematisch te evalueren. Op grond van evaluaties kunnen verbeterpunten worden geformuleerd.

De inspectie beoordeelt dit onderdeel als een verbeterpunt, aangezien de monitor van de gemeente te beperkt is en zich in elk geval nog niet richt op doelgroepbepaling, bereik, toeleiding, doorgaande lijn, warme overdracht en opbrengsten. Er is inmiddels een gedetailleerde systematiek voor de voorschoolse instellingen. Uitbreiding naar de vroegschoolse periode en verbinding met kwaliteitszorg vragen nog aandacht.

3.3 De VVE-condities

Het domein 'condities' gaat over de wettelijke voorwaarden voor de VVE-locaties. Er wordt onderscheid gemaakt tussen voorschoolse voorzieningen die een VVE-aanbod hebben en voorschoolse voorzieningen die geen VVE-aanbod hebben. Voor alle voorschoolse voorzieningen gelden de basiskwaliteitseisen die beschreven zijn in de Wet kinderopvang en kwaliteit peuterspeelzalen. Voor de voorschoolse voorzieningen met een VVE-aanbod gelden bovendien de kwaliteitseisen beschreven in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. Voor een opsomming van alle kwaliteitseisen zie bijlagen 1 en 2 .

Daarnaast heeft de gemeente Dronten in de Subsidiebeleidsregels de voorwaarden beschreven voor een voorschoolse voorziening om in aanmerking te komen voor een VVE-subsidie (zie bijlage 3).

Hiermee voldoet de gemeente aan de eisen die worden gesteld door de Inspectie van het Onderwijs (zie bijlage 2).

4 BELEIDSKADER

De gemeente Dronten voert een kwalitatief goed VVE beleid dat voldoet aan geldende kwaliteitseisen. Het beleid en de gunstige beoordeling daarvan door de inspecties vormen een hechte basis voor continuïteit en verdere kwaliteitsontwikkeling.

In dit hoofdstuk beschrijven wij het beleidskader dat de gemeente Dronten hanteert voor de periode 2015-2018. In paragraaf 4.1. schetsen wij uitgangspunten voor de komende periode. In paragraaf 4.2 werken wij deze uit voor het gemeentelijk beleid. In paragraaf 4.3 behandelen wij de coördinatie en organisatie. Wij sluiten dit hoofdstuk in paragraaf 4.4 af met de kwaliteitszorg en -borging.

4.1 Ambitie en uitgangspunten

In hoofdstuk 3 hebben wij het oordeel van de Inspectie van het Onderwijs weergegeven en welke resultaten zijn geboekt in de afgelopen jaren. Het kritische oordeel was overwegend positief met punten ter verbetering. De door de inspectie aangegeven verbeterpunten zijn opgepakt en merendeels gerealiseerd.

Onze ambitie blijft erop gericht op alle indicatoren van de Inspectie van het Onderwijs ten minste voldoende te scoren (3).

Op basis van de resultaten over de afgelopen periode en op basis van de gesprekken met alle VVE partners in Dronten formuleren wij voor de komende periode de volgende uitgangspunten.

- **Continuïteit**

Het VVE beleid in Dronten voldoet aan de kwaliteitseisen. Op het terrein van de formulering van de doelgroep, de kwaliteit van het programma-aanbod, de externe zorg, de resultaten, de scholing van medewerkers, de overdracht en de subsidievoorwaarden kunnen wij de toets der kritiek doorstaan. Dit beleid wordt gecontinueerd. In de komende beleidsperiode wil de gemeente het voorzieningenniveau op peil houden.

- **Verbetering**

Op onderdelen is winst te boeken. Verbeteringen zijn wenselijk op basis van de beoordeling door de inspectie en op basis van overleg dat gevoerd is met alle partners. Ook landelijke ontwikkelingen vragen om aanpassingen. Verbetering is gewenst op enkele kwaliteitsstandaarden en op de organisatie om de betrokkenheid verder te vergroten (zie verder hoofdstuk 3 en 4).

- **Kwaliteitsborging**

Extra aandacht zal er zijn voor het borgen van de kwaliteit. Als gemeente streven we ernaar de kwaliteit ook onder eigen regie te bewaken en te borgen.

4.2 Speerpunten van beleid

Op basis van bovenstaande uitgangspunten lichten wij de speerpunten en activiteiten voor de komende beleidsperiode toe.

4.2.1. Doelgroep, bereik en toeleiding

VVE is bedoeld voor kinderen van circa 2,5 tot 6 jaar met een (risico op) taal-/ontwikkelingsachterstand (**doelgroep**kinderen'). In de gemeente Dronten bestaat de doelgroep uit kinderen:

- ✓ die volgens de gewichtenregeling van het basisonderwijs een leerlinggewicht hebben van 0,3 of 1,2
- ✓ en/of waarvan Nederlands niet de thuistaal is

- ✓ en/of waarvan het consultatiebureau, voorschoolse voorziening of basisonderwijs heeft geconstateerd dat zij risico hebben op taal-/ontwikkelingsachterstanden, anders dan achterstanden ten gevolge van verstandelijke of fysieke beperkingen⁷.

De gemeente Drunten houdt ook de komende periode vast aan de geformuleerde criteria. Wel zal het derde criterium nader worden gepreciseerd. Zo zal een onderscheid worden gemaakt tussen (taal)ontwikkelingsstoornissen en (taal)blootstellingsachtergrond (dreigende achterstand door onvoldoende taalaanbod). In samenhang hiermee zal de instrumentatie bij het vaststellen (indiceren) nog eens kritisch worden bekeken en zo nodig worden aangescherpt.

Bereik en toeleiding zijn de afgelopen periode verbeterd door:

- ✓ toeleidingactiviteiten van alle partners
- ✓ de inzet van intermediairs ouderbetrokkenheid
- ✓ professionele begeleiding van baby-dreumesgroepen
- ✓ verlagen ouderbijdrage voor lagere inkomenscategorieën
- ✓ flyer CJG.

Ondanks deze inspanningen zijn het bereik en de toeleiding nog niet optimaal en worden nog niet alle doelgroepkinderen bereikt. Zo is het non-bereik nog niet helder in kaart en bevinden zich nog steeds doelgroepkinderen in voor- en voerschoolse instellingen die niet zijn betrokken bij het VVE beleid.

Basis voor de komende periode zal zijn: het scherp in kaart brengen van het non-bereik. Dit zal jaarlijks worden vastgesteld door een vergelijking te maken van de gegevens van jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de GBA-gegevens en een vergelijking te maken tussen de door JGZ geïndiceerde doelgroepkinderen en de werkelijk geplaatste doelgroepkinderen op VVE instellingen.

In de huidige situatie zijn naast de JGZ ook de voerschoolse voorzieningen betrokken bij de indicatiestelling. In de komende beleidsperiode voert uitsluitend de JGZ de indicatiestelling uit. Waar voerschoolse voorzieningen op grond van observaties aanwijzingen hebben dat een kind onder de doelgroepcriteria valt, adviseren zij gemotiveerd de JGZ om het desbetreffende kind als doelgroepkind te indiceren. JGZ beslist op basis van aangeleverde gegevens en onderzoek, zonder dat dit vertragend werkt op het bieden van tijdige ondersteuning. De JGZ gaat actie ondernemen (bijvoorbeeld door een huisbezoek of extra contactmoment op het consultatiebureau) wanneer blijkt dat geïndiceerde doelgroepkinderen niet zijn aangemeld bij een VVE voorziening. Ze schakelt daarbij zo nodig de intermediairs ouderbetrokkenheid in. Ook kan JGZ vroegtijdig het risico op taal- en/of ontwikkelingsproblemen signaleren en actie ondernemen in samenwerking met partners zoals het CJG of het ondersteuningsteam 0-5 jaar.

⁷ Criterium 3 wordt opgesplitst in taalachterstand en achterstand op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling

De plekken waar doelgroepkinderen voorschools VVE krijgen, zijn de afgelopen periode uitgebreid naar het AZC en de kinderdagverblijven. Dit beleid – met een hoogwaardig integraal programma-aanbod - wordt gecontinueerd. In aanvulling hierop is gebleken dat doelgroepkinderen ook worden opgevangen door kinderdagverblijf 'Be Child'. Inmiddels wordt een pilot VVE bij deze voorschoolse voorziening uitgevoerd. Bij een gunstig resultaat van de pilot zal deze voorziening worden betrokken bij de uitvoering van het VVE beleid in de komende jaren.

Ouders hebben een vrije keuze hun kind te sturen naar een basisschool van hun voorkeur. Voor de vroegschoolse educatie betekent dit dat een deel van de doelgroepleerlingen niet meer wordt bereikt zodra zij naar de basisschool gaan. In de komende periode zullen alle basisscholen worden betrokken bij de uitvoering van het VVE beleid. Hierover is inmiddels overeenstemming bereikt met de schoolbesturen (zie verder 4.3).

4.2.2 Basisondersteuning en extra ondersteuning

Deelnemende voor- en vroegschoolse VVE instellingen hebben de afgelopen jaren basisondersteuning en extra ondersteuning geboden aan kinderen van 2,5 tot 6 jaar. De kwaliteitseisen die daarbij worden gesteld, betreffen de betrokkenheid van ouders, een integraal programma en begeleiding, de externe zorg, de kwaliteitszorg (zie 4.4), de doorgaande lijn en de resultaten (zie 4.4).

Inmiddels vormt de notitie '*Ouderbeleid*' de grondslag voor het betrekken van **ouders** bij VVE. De notitie is uitgewerkt in beleidsplannen per instelling. Deze verschillen in opzet en kwaliteit. De komende periode wordt benut om de beleidsplannen te toetsen (zie paragraaf 4.4). Ook zullen de basisscholen worden uitgenodigd in hun plannen aandacht te besteden aan de contacten met ouders van VVE kinderen.

Het gebruik van het integraal en erkend taalprogramma wordt gecontinueerd voor alle voorschoolse instellingen. Continue deskundigheidsbevordering en voorwaarden voor uitvoering (wat betreft het aantal dagdelen en de bezetting) zijn hiervan onderdeel.

De vroegschoolse instellingen bieden op een eigen wijze – rekening houdend met hun populatie – een extra taalaanbod voor doelgroepkinderen in de groepen 1 en 2.

De **begeleiding** en de organisatie van extra ondersteuning is stevig geregeld. Er functioneren IB-ers die de ondersteuning organiseren, contact onderhouden met JGZ en met de partners, en die pedagogische medewerkers en leraren ondersteunen. Er is een overdrachtsformulier in gebruik voor de overgang van voorschool naar vroegschool. Ook zijn er afstemmings- en overdrachtsafspraken tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs.

De komende periode wordt in het kader van de **begeleiding** benut om een sluitend en aansluitend kind- en leerlingvolgsysteem te implementeren. Hiermee kan een stevige basis worden gelegd voor een doorgaande lijn voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften. In relatie tot deze activiteit wordt het overdrachtsformulier

geëvalueerd en waar nodig aangepast en zal dit meer het karakter krijgen van een objectief meetinstrument.

Verder zal op het niveau van de pedagogisch medewerkers een verdere kwaliteitsslag worden gemaakt. Hierbij staat de versterking van het taalniveau centraal van pedagogisch medewerkers van alle voorschoolse aanbieders.

De **externe zorg** blijft vorm gegeven worden via het CJG, via overleg tussen voorzieningen en JGZ, via afstemming met het samenwerkingsverband passend onderwijs primair onderwijs en via het overleg in het ondersteuningsteam 0-5 dat op dit moment in ontwikkeling is. Komende periode wordt er naar gestreefd het overleg tussen IB-ers van de voor- en de vroegschool ten minste drie keer per jaar te organiseren op wijk-/kernniveau. Doel van dit overleg is het bespreken van alle zorgleerlingen. Ook maken we afspraken over een **doorgaande lijn** in het aanbod, de aanpak van doelgroepkinderen en de wijze waarop we ouders betrekken bij het onderwijs en de begeleiding. Zo kunnen we beter en sneller verbindingen leggen binnen het sociale domein en de signalerings- en overlegstructuur.

4.3 Coördinatie en organisatie

De inspectie beoordeelt dit onderdeel als een verbeterpunt. Inmiddels zijn de organisatie en coördinatie van het VVE beleid nader uitgewerkt. Voor de komende periode wordt de betrokkenheid van instellingen bij het VVE-beleid verder vergroot. Dit geldt vooral voor basisscholen die tot nu toe niet direct betrokken zijn bij het beleid.

Basis hiervoor zal worden gevormd door de zogenaamde scholeneilanden. Een scholeneiland bestaat uit samenwerkende basisscholen en voorschoolse voorzieningen in een bepaald 'gebied' die met elkaar samenwerken. Alle voorzieningen doen mee vanuit de gedachte dat daarmee alle doelgroepkinderen worden bereikt. Wij steken daarbij in op VVE arrangementen per eiland. Verder hanteren wij bij de samenwerking een op maat programma. Deze aanpak wordt in de komende beleidsperiode verder uitgewerkt.

Twee maal per jaar vindt Strategisch Bestuurlijk Overleg (SBO) plaats met alle partners. Daar worden de strategische thema's bepaald. In dit overleg worden ook door de gemeente afspraken gemaakt met de schoolbesturen over de resultaten van VVE aan het einde van groep 2. Hierbij wordt aangesloten bij bestaande indicatoren in het basisonderwijs, de inspectie en passend onderwijs.

De huidige werkgroep VVE wordt gecontinueerd. Per scholeneiland schuift 1 directeur van een basisschool aan. Verder nemen alle overige partners deel aan de werkgroep.

De werkgroep werkt de strategische thema's van het SBO uit en bereidt het overleg voor. Verder wordt door de werkgroep het activiteitenplan uitgevoerd.

4.4 Kwaliteitszorg en -borging

De ontwikkelingen en de resultaten op het terrein van het VVE-beleid worden jaarlijks op een aantal elementen gevolgd in de vorm van een monitor. Naar het oordeel van de inspectie zijn verbeteringen mogelijk en gewenst.

In de komende periode zullen bestaande volgsystemen (van JGZ, van de voorschoolse voorzieningen en van (alle) basisscholen) met elkaar worden verbonden. Op deze wijze kunnen alle doelgroepkinderen tot en met het einde van de vroegschoolse periode worden gesignaleerd en gevolgd.

Ook de huidige monitorsystematiek vraagt aanpassing, gezien de verbreding van deelnemende instellingen, wijziging van taken en verantwoordelijkheden en eisen vanuit de inspectie. De gemeente zal de regie voeren over de monitor.

De systematiek van resultaatverplichtingen van de afgelopen periode (zie bijlage 4) zal worden geactualiseerd voor de komende periode.

Ten slotte zal een systematiek van interne auditing worden ontwikkeld. Met dit systeem zal er meer zicht komen op de kwaliteit van onderwijs en begeleiding in de instellingen. Hiervoor wordt een kader en systematiek ontwikkeld en geïmplementeerd.

4.5 Resultaten

Het al dan niet behalen van deze resultaten is afhankelijk van een goede inzet en samenwerking van de partners. Ook van belang is de beschikbaarheid van voldoende rijksmiddelen. Daarnaast hangen de resultaten af van de wetsontwikkelingen op het gebied van voorschoolse voorzieningen die de komende jaren vorm gaan krijgen.

In de periode 2015-2018 streven we naar de volgende resultaten:

2015

- Inrichten van een stevige coördinatiefunctie voor Icare. De consultatiebureaus van Icare signaleren de behoefte van een kind, geven een VVE indicatie af en leiden het kind actief naar een VVE plek toe.
- In samenwerking met de partners jeugd inrichten van een ondersteuningsteam 0-5 jaar, waar de VVE partners aan deelnemen. Hier wordt de ontwikkeling van kinderen waar zorgen over bestaan besproken en gevolgd.
- Het verder vergroten van het bereik van de VVE doelgroep.
- De basisscholen starten met het inrichten van een VVE arrangement per scholeneiland, waar kinderen uit groep 1 en 2 gebruik van kunnen maken.
- Verbeteren van de betrokkenheid van de ouders van VVE kinderen bij de achterstand van hun kind.
- Opstellen van duidelijke afstemmings- en overdrachtsafspraken tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs.

2016-2018

- VVE arrangement voor basisscholen is gerealiseerd.
- Warme overdracht voldoet; bestaande volgsystemen (van JGZ, van de voorschoolse voorzieningen en van (alle) basisscholen) zijn met elkaar verbonden en het overdrachtsformulier is naar tevredenheid van alle VVE partners ingericht.
- Alle doelgroepkinderen worden tot en met het einde van de vroegschoolse periode gesignaleerd en gevolgd.
- Het taalniveau van de leidsters van alle voorschoolse VVE aanbieders is versterkt en voldoet aan de wettelijke eisen.
- De huidige monitorsystematiek is verbeterd en een systematiek van interne auditing is ontwikkeld. Met dit systeem zal er meer zicht komen op de kwaliteit van onderwijs en begeleiding in de instellingen.
- Ouders zijn aantoonbaar beter betrokken bij de ontwikkeling van hun VVE kind.
- Het ondersteuningsteam 0-5 jaar is opgericht en functioneert naar tevredenheid van ouders en professionals.

4.6 Financiën

Als gemeente ontvangen we jaarlijks € 534.535,- aan rijksmiddelen om voorschoolse educatie aan te bieden aan peuters. Deze middelen zetten we voor een groot deel in (circa 85%) om een VVE programma op de peuterspeelzalen aan te bieden. Een deel van de middelen besteden we aan het VVE aanbod op een aantal kinderdagverblijven en het inzetten van signalering en toeleiding op de consultatiebureaus. Ook huren we jaarlijks externe expertise in op het gebied van VVE om het gemeentelijk beleid te ondersteunen.

Daarnaast ontvangen we met terugwerkende kracht vanaf 2013 een bedrag van € 47.713,- op jaarbasis om het taalniveau van leidsters te verbeteren. Deze middelen zetten we in 2015 in om de vereiste resultaten te behalen.

Globaal zetten we de volgende rijksmiddelen (totaal circa € 581.000,-) op jaarbasis in, zolang de toelage van het rijk in stand blijft:

Uitvoering	Middelen
VVE aanbod peuterspeelzalen	€ 460.000,-
VVE aanbod kinderdagverblijven	€ 42.000,-
Inzet Icare	€ 12.000,-
Inzet extern adviesbureau	€ 20.000,-
Verbeteren taalniveau leidsters	€ 47.000,-
Totaal	€ 581.000,-

Daarnaast hebben we de afgelopen jaren een overlopende post van circa € 65.000,- opgebouwd. Deze middelen reserveren we voor nieuwe methodieken en zetten we onder andere in om incidentele kosten voor bijvoorbeeld pilots te financieren. Jaarlijks stellen we een specifieke begroting op die door het college wordt vastgesteld.

Bijlage 1: Beleidsontwikkelingen

De Wet OKE regelt de harmonisatie van kwaliteitseisen van kinderopvang en peuterspeelzalen. Peuterspeelzalen en kinderopvang dienen aan een aantal landelijk vastgestelde regels voldoen. Door deze harmonisatie wordt de samenwerking tussen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk mogelijk gemaakt. Gemeenten kunnen zelf bepalen op welke manier en in welk tempo zij de samenwerking vorm willen geven. De belangrijkste doelen van harmonisatie zijn dat alle kinderen een kwalitatief gelijkwaardig voorschools aanbod krijgen en dat segregatie tussen verschillende opvangvormen wordt voorkomen.

Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen

De Wet OKE voegt een hoofdstuk toe aan de Wet kinderopvang, namelijk: kwaliteitseisen peuterspeelzalen. De wetgeving voor de kwaliteit van de peuterspeelzalen wordt hiermee in lijn gebracht met de wetgeving voor de kinderopvang. De kwaliteitseisen voor het regulier peuterspeelzaalwerk zijn:

- ✓ de leidster-kindratio bedraagt één leidster op maximaal 8 kinderen
- ✓ de groepsgrootte is maximaal 16 kinderen
- ✓ op elke groep is er minimaal één beroepskracht met opleidingsniveau PW-3
- ✓ het personeel is in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag
- ✓ er is een schriftelijke risico-inventarisatie die de risico's van de opvang van kinderen in beeld brengt en de maatregelen om deze risico's te beperken
- ✓ de minister heeft de mogelijkheid tot het stellen van regels over administratie, om zo nodig, monitoren mogelijk te maken
- ✓ er geldt een informatieplicht aan ouders over beleid
- ✓ de voertaal is Nederlands (Fries of andere talen worden in sommige gevallen ook toegestaan)
- ✓ er is een vorm van oudervertegenwoordiging ingesteld, inclusief klachtenregeling voor niet-gesubsidieerde peuterspeelzalen. Peuterspeelzalen die worden gesubsidieerd vallen onder de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen.

Wet op het primair onderwijs

In de gewijzigde Wet op het primair onderwijs wordt bepaald dat de gemeente zorgt voor voldoende voorzieningen in aantal en spreiding, waar kinderen met een (risico op een) ontwikkelingsachterstand kunnen deelnemen aan voorschoolse educatie. Bovendien maken gemeenten met schoolbesturen afspraken over de resultaten van vroegschoolse educatie.

Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

In het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie zijn de volgende kwaliteitseisen vastgelegd:

- ✓ voorschoolse educatie wordt gegeven op een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf
- ✓ voorschoolse educatie wordt ten minste vier dagdelen van ten minste 2,5 uur aangeboden of ten minste 10 uur per week
- ✓ de maximale groepsgrootte is 16 en een bezetting van ten minste één beroepskracht per acht kinderen is verplicht

- ✓ het personeel dat voorschoolse educatie geeft, heeft minimaal een PW-3 opleiding
- ✓ het personeel heeft specifieke scholing over voorschoolse educatie gehad
- ✓ er worden integrale programma's voor voorschoolse educatie gebruikt, waarvan de effectiviteit is bewezen.

Rol gemeente

De gemeente ontvangt per kalenderjaar een specifieke uitkering van het rijk voor het bestrijden van onderwijsachterstanden (zie: Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid 2011–2014).

Gemeenten hebben vier taken bij VVE:

1. zorgdragen voor voldoende en kwalitatief goede kindplaatsen in de voorschoolse periode (VVE-aanbod)
2. realiseren van voldoende bezetting van de VVE-plaatsen (toeleiding)
3. het maken van afspraken met de peuterspeelzalen/ kindercentra en basisscholen over de definitie van de doelgroep, de toeleiding en de invulling van de doorgaande ontwikkelingslijn van voor- naar vroegschoolse educatie
4. het maken van afspraken met de schoolbesturen over de resultaten van vroegschoolse educatie.

Om aan deze taken te voldoen, maakt de gemeente afspraken met peuterspeelzalen, kindercentra, basisscholen en jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau). De gemeente heeft hierbij een regierol.

Gemeenten hebben in de nieuwe beleidsperiode meer mogelijkheden om middelen voor vroegschoolse educatie in te zetten. De financiële knip tussen de voorschoolse en de vroegschoolse periode blijft echter wel bestaan. Scholen kunnen niet automatisch aanspraak maken op de middelen die gemeenten ontvangen. Het valt onder de keuzevrijheid van de gemeente om wel of niet te investeren in de vroegschoolse periode.

Convenant

In 2008 hebben de PO-Raad, besturen- en onderwijsvakorganisaties, de VNG en overheid het convenant 'Agenda Focus op Vroegschoolse educatie' gesloten. In dit convenant zijn de volgende relevante afspraken vastgelegd.

- **voor (besturen van) basisscholen**

De besturen van basisscholen zorgen voor realisatie van de volgende maatregelen:

- ✓ scholen die in aanmerking komen voor gewichtengeld bieden de leerlingen in de groepen 1 en 2 vroegschoolse educatie aan. In die groepen volgen in elk geval alle gewichtenleerlingen vier dagdelen per week een VVE programma dat wordt verzorgd door geschoolde leraren. De directeurs van basisscholen zorgen voor het gebruik van effectieve VVE programma's. Zij zorgen verder voor de uitvoering van de VVE programma's met een dubbele bezetting of een gunstige leraar-leerling-ratio. Wanneer met een dubbele bezetting gewerkt wordt, dan gaat het om minimaal een leraar op hbo-niveau en een assistent op mbo-3-niveau die beiden (na)scholing hebben gevolgd. De besturen van

basisscholen die niet in aanmerking komen voor gewichtsgeld, besteden op structurele en herkenbare wijze aandacht aan het bestrijden van achterstanden in de Nederlandse taal. Zij beschrijven dit in het schoolplan en de schoolgids.

- ✓ scholen nemen in hun leerlingvolgsystemen ten minste de volgende gegevens op:
 - bij de instroom in groep 1 van leerlingen die VVE hebben gevolgd: het aantal maanden VVE en het VVE programma dat een leerling heeft gevolgd, de uitkomsten van toetsen en de sociaal-emotionele ontwikkeling van een leerling
 - in de groepen 1 en 2: het VVE programma dat een leerling heeft gevolgd, de uitkomsten van de toetsen en de sociaal-emotionele ontwikkeling van een leerling
 - in groep 4: de resultaten van de tussentoetsen van een leerling.Het leerlingvolgsysteem is gekoppeld aan het kwaliteitszorgsysteem binnen de school.

- **voor basisscholen en gemeenten**

Besturen van basisscholen en gemeenten maken afspraken over:

- ✓ welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie
- ✓ de wijze waarop die kinderen worden toegeleid naar voorschoolse en vroegschoolse educatie;
- ✓ de organisatie van een doorlopende ontwikkelingslijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie, waaronder de afstemming van de registratiesystemen, de overdracht van gegevens van peuterspeelzalen en kinderopvang naar basisscholen, het pedagogisch aanbod en de omgang met ouders
- ✓ resultaten van vroegschoolse educatie.

Bijlage 2: Toezicht

Toezicht basiskwaliteit GGD

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de basiskwaliteit van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. De GGD voert het toezicht uit in opdracht van de gemeente en gebruikt daarbij een toetsingskader dat is gebaseerd op de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

Tijdens het reguliere toezicht op de peuterspeelzalen / kindercentra inspecteert de GGD op vier aanvullende basisvoorwaarden die gelden voor VVE:

1. leidster-kindratio van 1:8
2. maximale groepsgrootte is 16 peuters
3. vier dagdelen voorschoolse educatie van minimaal 2,5 uur of 10 uur per week
4. het opleidingsniveau van de leidsters (SPW-3 plus nascholing in VVE)

Als de GGD tekortkomingen constateert op deze vier basisvoorwaarden, dan stuurt zij een afschrift van het inspectierapport naar de Inspectie voor het Onderwijs. In eerste instantie is het aan de gemeente om deze tekortkomingen op te lossen. De gemeente en de Inspectie van het Onderwijs kunnen ook besluiten om op basis van deze signalen een onderzoek naar de kwaliteit van het VVE-aanbod te laten uitvoeren door de Inspectie van het Onderwijs.

Signaalgestuurd toezicht door de Inspectie van het Onderwijs

Tot ongeveer 2013 wordt een bestandsopname gemaakt van alle volwaardige VVE locaties in alle Nederlandse gemeenten. Zodra de bestandsopname in een gemeente is afgerond, wordt overgeschakeld op het signaalgestuurde toezicht.

Bij het signaalgestuurde toezicht spreekt de Inspectie van het Onderwijs periodiek (in principe jaarlijks) met een gemeente af op welke onderwerpen en/of locaties specifiek VVE toezicht wordt gehouden. Ook kan de Inspectie van het Onderwijs zélf besluiten om VVE toezicht uit te voeren op bepaalde locaties en/of bepaalde VVE onderwerpen.

De signalen kunnen in vijf groepen verdeeld worden:

- signalen uit de GGD-rapporten
- onderzoek van nieuwe VVE locaties
- een herbeoordeling
- onderzoeken naar specifieke thema's zoals 'ouders' en de 'externe zorg'.
- VVE en (zeer) zwakke basisscholen.

Bij het periodieke contact van de Inspectie van het Onderwijs met de gemeente gaat de inspectie ook na of er op gemeentelijk niveau wordt voldaan aan artikel 166 WPO (voldoende VVE-aanbod in aantal en spreiding van goede kwaliteit) en artikel 167 WPO (afspraken tussen gemeente, schoolbesturen en houders van peuterspeelzalen en kindercentra). De Inspectie van het Onderwijs hanteert een toetsingskader VVE. Dit toetsingskader bestaat uit vier domeinen, met daarbinnen in totaal circa 20 aspecten en is opgenomen in bijlage 1. De wettelijke basis van het toezichtkader VVE is de Wet OKE.

Toezichtkader VVE Inspectie van het Onderwijs

Het toezichtkader kent vier vve-domeinen met de bijbehorende aspecten.

Domein 1: VVE-beleidscontext (beleid en organisatie op gemeentelijk niveau)

1.1. Het gemeentelijke vve-beleid

- De definitie van 'doelgroepkind' (art. 167 WPO, lid 1a, 1)
- Het bereik: het aanbod aan kindplaatsen en het gerealiseerde bereik (art. 166 WPO)
- De toeleiding (art. 167 WPO, lid 1a, 2)
- Ouders (art. 15i WOT, lid 1b)
- Goedgekeurd vve-programma (art. 15i WOT, lid 1c)
- Externe zorg (art. 15i WOT, lid 1d)
- Interne kwaliteitszorg (art. 15i WOT, lid 1e)
- Doorgaande lijn (art. 167 WPO, lid 1a, 3; art. 15i WOT, lid 1f)
- De resultaten van vve (art. 167 WPO, lid 1b)
- Nadere gemeentelijke afspraken over de voor- en de vroegscholen

1.2 De vve-coördinatie op gemeentelijk niveau

1.3 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau.

Domein 2: VVE-condities (beoordeeld in het GGD-rapport)

Het domein 'Conditie' gaat over de wettelijke voorwaarden. Het zijn zowel de basiskwaliteitseisen uit de Wet Kinderopvang en kwaliteit peuterspeelzalen (art. 1.50 en 2:6) en de eisen aan de voorschoolse educatie (art. 1.50b en 2:8, en het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie). Deze eisen zijn uitgewerkt in het GGD-toetsingskader. Voor het vve-toezicht van de inspectie kan volstaan worden met de vraag of een

recent GGD-rapport is en daarin met name checken hoe het staat met de eisen aan de voorschoolse educatie (zoals: programma, dagdelen, kwaliteit beroepskrachten, groepsgrootte). Als de wettelijke eisen van de voorschoolse educatie níét zijn beoordeeld in het GGD-rapport, worden die alsnog door de inspectie beoordeeld omdat het, wettelijk gezien, noodzakelijke voorwaarden zijn.

Domein 3: 'Kwaliteit van de uitvoering van vve' (proceskwaliteit)

De proceskwaliteit bevat de aspecten en indicatoren die gaan over de uitvoering van vve op de voor- en de vroegscholen.

Ouders	o Gericht ouderbeleid o Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd door de voor- cq. vroegschool o Intake o Participatie in vve-activiteiten in de voorschool o Stimuleren om thuis vve-activiteiten te doen o Informeren over de ontwikkeling van hun kind o Rekening houden met de thuistaal
Kwaliteit van educatie	
Het aangeboden programma	o Een integraal vve-programma

	o Werken met een doelgerichte planning o Het activiteitenaanbod gericht op taalontwikkeling is voldoende dekkend o Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd
Pedagogisch klimaat	o Respectvol handelen van de leidsters o Duidelijke pedagogische gedragsgrenzen o Stimuleren van sociale vaardigheden van de kinderen o Stimuleren zelfstandigheid van de kinderen o Inrichting van het lokaal
Educatief handelen	o Afstemming educatief handelen van de leidsters op elkaar o Programmatische aanpak taalontwikkeling o Bevorderen van interactie tussen de kinderen o Actieve betrokkenheid van de kinderen o Ontwikkeling van aanpakgedrag bij kinderen o (Taal)gedrag leidsters is responsief o Afstemming op niveaoverschillen tussen kinderen
Ontwikkeling, begeleiding en zorg	
Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep	o Volgen van de ontwikkeling van alle kinderen o Bepalen van begeleiding voor: de hele groep, de kleine/tutor groep, het individuele kind o De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg o Specifieke aandacht voor 'taal'
Inbedding in de bredere zorgketen	o Leidsters kennen de kinderen die externe zorg nodig hebben o Leidsters stimuleren het gebruik van externe zorg als dat gewenst is o De leidsters blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden
Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool	o vve-coördinatie binnen voor- en vroegschool o Toegankelijkheid o Kwaliteit van vve evalueren o vve-resultaten evalueren, m.n. van de doelgroepkleuters o Verbetermaatregelen o Borging o vve in de kwaliteitszorg van de basisschool
Doorgaande lijn	o vve-coördinatie tussen voor- en vroegschool o Voldoende kinderen stromen door van een voor- naar een vroegschool o Warme overdracht van voor- naar vroegschool o Qua aanbod o Qua pedagogisch en educatief handelen o Qua omgang met de ouders o Qua begeleiding en zorg

Domein 4: 'vve-opbrengsten'

- 4.1 *Het vve-bereik op gemeentelijk niveau (art. 166 WPO)*
 - o Het beschikbare aanbod
 - o Het gerealiseerde bereik (het aantal bezette kindplaatsen)
- 4.2 *Resultaten (op locatieniveau, doorgaans eind groep 2) (art. 167 WPO; Convenant)*
Volgens de gemaakte afspraken op gemeenteniveau.

Bijlage 3: Subsidiebeleidsregels VVE en peuterspeelzaalwerk 2014

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

1. Doel

In een vroeg stadium (risico op) ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen signaleren en bestrijden.

2. Doelgroep

Kinderen van 2 tot 4 jaar die voldoen aan één of meer van onderstaande voorwaarden:

- I. Het opleidingsniveau van de ouders is maximaal basisonderwijs / (v)so-zmlk of maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basisberoepsgerichte of kaderberoepsgerichte leerweg (conform gewichtenregeling: gewicht van het kind is 0,3 of 1,2).
- II. Nederlands is niet de thuistaal;
- III. Kinderen waarvan het consultatiebureau of de peuterspeelzaal heeft geconstateerd dat er sprake is van vertraagde of verstoorde ontwikkeling.

3. Activiteiten

- a. Gerichte signalering en aanpak van ontwikkelingsachterstanden;
- b. Preventie, voorkomen dat ontwikkelingsachterstanden ontstaan;
- c. Toeleiding van de doelgroep naar VVE;
- d. Afstemming tussen peuterspeelzaal / kinderdagopvang en basisschool;
- e. Betrekken van ouders, verzorgers of begeleiders bij de ontwikkeling van hun kind;
- f. Bieden van lichte opvoedingsondersteuning;
- g. Monitoren van de doelgroep.

4. Subsidievorm: structurele activiteitensubsidie

5. Uitvoerende organisatie(s)

- a. Stichting Peuterspeelzaalwerk Dronten en eventuele andere aanbieders peuterspeelzaalwerk / kinderopvang;
- b. Diverse ondersteunende organisaties.

6. Specifieke voorschriften

- Subsidiering geschiedt op basis van voorwaarden in de beschikking, waar mogelijk uitgewerkt in een uitvoeringsovereenkomst;
- Subsidieverlening geschiedt onder voorbehoud van het ontvangen van rijksmiddelen voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB). De hoogte van de rijksmiddelen vormt het subsidieplafond voor onderwijsachterstandenbeleid.
- De instelling voor peuterspeelzaalwerk of kinderopvang werkt met het VVE-programma Piramide;
- De subsidieontvanger kan aantonen dat minstens 10 kinderen de peuterspeelzaal of kinderdagopvang in de gemeente Dronten bezoeken, die vallen onder de onder 2 genoemde doelgroep;
- Subsidie wordt alleen verstrekt aan kindercentra of peuterspeelzalen die voldoen aan de kwaliteitseisen vastgelegd in de 'Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzaalwerk' en de 'Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen 2011'. Dit moet blijken uit de twee meest recente inspectierapporten van de GGD over de laatste jaren (2008, 2009 en/of 2010).

- Subsidie wordt alleen verstrekt aan kindercentra of peuterspeelzalen die voldoen aan de kwaliteitseisen vastgelegd in het 'Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie'.

7. Budgethouder

MO

Peuterspeelzaalwerk

1. Doel

- a. Bieden van stimulerende speelgelegenheid aan peuters;
- b. Stimuleren van de ontwikkeling van het kind;
- c. Signaleren van ontwikkelingsachterstanden.

2. Doelgroep

- a. Kinderen in de leeftijd van 2 tot en met 4 jaar woonachtig binnen de gemeente Dronten.

3. Activiteiten

- a. Het bieden van regulier peuterspeelzaalwerk voor maximaal 2 dagdelen per week per deelnemer;
- b. Het creëren van optimale ontwikkelingskansen door het aanbieden van gevarieerde, uitdagende en bij de ontwikkelingsbehoefte aansluitende speelmogelijkheden;
- c. Afstemming van activiteiten met de voor- en voorschoolse educatie (VVE) en met de basisscholen (doorgaande ontwikkelingslijn);
- d. Het bieden van lichte opvoedingsondersteuning aan ouders, verzorgers of begeleiders.

4. Subsidievorm

Structurele activiteitensubsidie.

5. Uitvoerende organisatie(s)

Stichting Peuterspeelzaalwerk Dronten en eventuele andere aanbieders van peuterspeelzaalwerk.

6. Specifieke voorschriften

- a. Subsidieverlening geschiedt op basis van voorwaarden in de beschikking die worden uitgewerkt in een uitvoeringsovereenkomst;
- b. Er wordt voldaan aan de eisen van de 'Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen' en de 'Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen';
- c. Subsidieverlening is alleen mogelijk wanneer de aanvrager peuterspeelzaalwerk aanbiedt aan tenminste 3 groepen met een groepsgrootte van minimaal 13 en maximaal 16 kinderen;
- d. Subsidieverlening is alleen mogelijk wanneer de aanvrager peuterspeelzaalwerk aanbiedt dat toegankelijk is voor alle peuters uit de gemeente Dronten;
- e. Subsidieverlening is alleen mogelijk wanneer de aanvrager, naar oordeel van het college, actief meewerkt aan het door het gemeentebestuur vastgestelde VVE-beleid;
- f. De peuterspeelzaal is minimaal 40 weken per jaar open;

- g. De aanbieder hanteert inkomensafhankelijke tarieven, waarbij de minima minder betalen dan de hogere inkomens;
- h. Indien het beschikbare budget wordt overvraagd, wordt bij een verdere gelijke inhoudelijke beoordeling, het budget naar rato van het aantal peuterplaatsen over de aanvragers verdeeld.

7. Budgethouder

MO

Bijlage 4: Resultaatverplichtingen VVE 2014

Samenwerkende partners gaan met de hiervoor genoemde activiteiten de volgende resultaatsverplichtingen aan. De mate waarin wordt voldaan aan de verplichtingen wordt vastgelegd in een verantwoordingsdocument.

Kinderopvang Dronten verantwoordt dat:

- ten minste 54 VVE-plaatsen worden aangeboden, zijn ingevuld en dat daarvoor het VVE-programma is uitgevoerd
- op het AZC ten minste 16 VVE-plaatsen worden aangeboden, zijn ingevuld en dat daarvoor het VVE-programma is uitgevoerd
- doelgroepkinderen aantoonbaar voldoen aan de criteria die daarvoor zijn gesteld. Aantoonbaar betekent vastgelegd in het dossier van deze kinderen, waarbij voor criterium 3 geldt dat dit wordt aangetoond op basis van een observatielijst.
- dat aan de aanvullende kwaliteitseisen VVE aantoonbaar (kwantitatief en kwalitatief) is voldaan. De aanvullende kwaliteitseisen betreffen: 4 dagdelen VVE, dubbele bezetting van gekwalificeerde leidsters, voldoende VVE-scholing, erkend VVE-programma, een jaarlijks scholingsplan
- er planmatig wordt gewerkt op basis van een concreet plan met daarin informatie over de doelgroep, aantallen kinderen, het aanbod en de aanpak en begeleiding zowel voor de kinderdagverblijven als de peuterspeelzalen
- Piramide planmatig is gebruikt en dat het citopeutervolgsysteem gedurende het schooljaar is uitgeprobeerd en geëvalueerd.
- van alle VVE-kinderen een overdrachtsformulier is opgesteld, als ook het aantal kinderen dat 'warm' is overgedragen aan de basisschool middels een overdrachtsgesprek
- de IB-functie is ingevuld voor alle doelgroepkinderen, welke taken en voor welke omvang de taken zijn uitgevoerd, passend binnen de vastgestelde omvang en op basis van een transparante taakomschrijving
- de functie van intermediair ouderbetrokkenheid is ingevuld conform de taakomschrijving, welke taken en voor welke omvang de taken zijn uitgevoerd, in welke mate de doelen in de jaarplanning zijn behaald en welke resultaten zijn behaald in termen van aantallen contacten en aantallen toegeleide kinderen
- de bekostigde dreumesgroepen deskundig zijn begeleid en hoeveel kinderen via deze vorm van toeleiding zijn doorgestroomd naar een voorschool en/of VVE-plaatsen en hoeveel ouders via deze lijn zijn geïnformeerd over de mogelijkheden van VVE
- ouders die problemen ondervinden om de ouderbijdrage te voldoen, zijn geholpen bij het aanvragen en verkrijgen van een verlaging van de ouderbijdrage en om hoeveel ouders dit gaat
- alle VVE-locaties een beleidsplan hebben opgesteld en uitvoeren over ouderbeleid, dat aansluit bij de notitie 'Ouderbeleid' van de gemeente en dat in elk geval de elementen bevat van het toezichtskader van de inspectie
- een plan van aanpak is opgesteld en uitgevoerd dat er toe leidt dat alle vestigingen per 2015 voldoen aan de inspectiecriteria.

Icare verantwoordt dat:

- het zorgteam 0-4 jaar aantoonbaar naar tevredenheid functioneert en verantwoordt verder het aantal behandelde casussen en tot welke interventies/adviezen deze hebben geleid. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met Kinderopvang Dronten.

- kinderen succesvol zijn toegeleid, om hoeveel kinderen het gaat en welke interventies hebben bijgedragen aan een succesvolle toeleiding
- op welke andere wijzen Icare heeft bijgedragen aan een voorspoedige toeleiding op basis van het plan en planning, welke overleggen daarvoor zijn gevoerd en wat hiervan de resultaten waren.

Gemeente en externe ondersteuning verantwoordten dat:

- jaarlijks een analyse van de doelgroepouders en de doelgroepeuters is samengesteld en het bereik en non-bereik in kaart is gebracht
- afspraken met alle partners zijn vastgelegd in een verslag en of en in hoeverre partijen de afspraken zijn nagekomen
- over de resultaten wordt gerapporteerd op grond van gegevens en zelfevaluatie van de partners
- op grond van een analyse van het inspectierapport een verbeterplan is opgesteld en uitgevoerd
- de notitie ouderbeleid is uitgevoerd
- afspraken zijn gemaakt worden tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen over het hanteren van een eenduidig kind- en leerlingvolgsysteem

VVE-basisscholen verantwoordten dat

- de resultaten van VVE aan het einde groep 2 basisonderwijs op het niveau liggen dat mag worden verwacht en in kaart zijn gebracht
- alle VVE-locaties een beleidsplan hebben opgesteld en uitvoeren over ouderbeleid, dat aansluit bij de notitie 'Ouderbeleid' van de gemeente en dat in elk geval de elementen bevat van het toezichtskader van de inspectie
- een plan van aanpak is opgesteld en uitgevoerd dat er toe leidt dat alle vestigingen per 2015 voldoen aan de inspectiecriteria.

Bijlage 5: kengetallen VVE 2013

locatie		groepen			kindplaatsen			kinderen					gemiddelde vve duur
		aantal gr reg	aantal gr vve	totaal aantal groepen	reg	vve	totaal	totaal aantal zorg-kinderen	aantal kinderen met vve indicatie	aantal vve indicatie geplaatst 1)	aantal vve indicatie niet geplaatst	aantal kinderen met zorg anders dan vve	
Dronten:													
Centrum	Janneke	0	5	5	55	25	80	61	53	41	12	8	9,61
Manege Landmaten	Jip	3	0	3	48	0	48	7	0	0	0	7	0
West	Dribbel	4	0	4	64	0	64	16	3	0	3	13	0
Zuid	Takkie	0	4	4	54	10	64	51	34	24	10	17	8,36
AZC	Ballon	0	2	2	16	16	32	44	44	44	0	0	8,88
Biddinghuizen	Woelwaters	0	5	5	67	13	80	44	35	24	11	9	8,73
Swifterbant	Kiekenren	3	3	6	90	6	96	30	10	8	2	20	10,50
Totaal 2013		10	19	29	394	70	464	253	179	141	38	74	9,08
Ter vergelijking:													
Totaal 2012		9	20	29	397	67	464	214	133	119	14	81	8,84
Totaal 2011		0	30	30	419	61	480	173	113	93	20	60	n.b.

Opmerking psz

1) Kinderen die als VVE doelgroepkind zijn gesignaleerd op een niet-VVE locatie (psz Dribbel en psz Jip) en wel zijn geplaatst in een VVE groep op een andere locatie, zijn meegeteld op betreffende VVE locatie. Dit betreft zowel de VVE indicatie als ook de VVE plaatsing. Dit betreft in totaal 8 kinderen, waarvan voor het VVE deel 4 naar Janneke en 4 naar Takkie zijn gegaan.

Indien een kind wel als doelgroepkind VVE is geïndiceerd, maar niet elders geplaatst, is betreffend aantal voor betreffende locatie benoemd als 'aantal vve indicatie niet geplaatst'. Dit betreft alleen Dribbel: 3 kinderen.

KINDERDAGVERBLIJVEN		0-2 jr	2-4/ 0-4 jr	totaal aantal groepen	aantal geplaatste kinderen 2)	totaal aantal zorg- kinderen	aantal kinderen met vve indicatie	aantal vve indicatie geplaatst 3)	aantal vve indicatie niet geplaatst 3)	aantal kinderen met zorg anders dan vve	gemiddelde vve duur
Dronten:											
Centrum/Zuid	Beregoed	1	2	3	78	17	13			4	n.b.
Manege Landmaten	Pippeloentje	1	1	2	53	9	9			0	n.b.
West	leniemienie	1	2	3	79	14	11			3	n.b.
West/buitengebied	Buitengood	1	2	3	87	18	8			10	n.b.
Biddinghuizen:	Waterrijk	0	1	1	28	4	4			1	n.b.
Swifterbant:	-			-	-	-	-			-	-
Totaal 2013		4	8	12	325	62	45			18	
Ter vergelijking:											
Totaal 2012		5	8	13	381	24	19			5	n.b.
Totaal 2011		6	7	13	353	28	23			5	n.b.

Opmerkingen kdv

2) Bij peuterspeelzaal wordt iedere kindplaats door één kind bezet; bij het kinderdagverblijf betreft dit meerdere kinderen. Daarom wordt in het overzicht bij de kinderdagverblijven het aantal geplaatste kinderen genoemd.

3) Voor kinderen met een VVE indicatie welke het kinderdagverblijf bezoeken, is er geen sprake van extra dagdelen VVE. Het VVE aanbod vindt plaats binnen de opvanggroep waarin het kind geplaatst is. Alleen waar sprake is van 2 dagdelen of minder kinderdagverblijf, wordt het doelgroepkind toegeleid naar de twee extra VVE dagdelen op de peuterspeelzaal. In 2013 is dat niet van toepassing geweest.

Bijlage 6: Relevante wetsartikelen onderwijsachterstandenbeleid

Artikel 166 Wet op het Primair Onderwijs (WPO): Voorschoolse educatie

1.

Burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat er in een gemeente voldoende voorzieningen in aantal en spreiding zijn waar kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal, als bedoeld in artikel 167, eerste lid, deel kunnen nemen aan voorschoolse educatie die voldoet aan de bij of krachtens de artikelen 1.50b en 2.8 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen vastgestelde bepalingen.

2.

[Dit lid is nog niet in werking getreden.]

Artikel 167 WPO: Afspraken voor- en vroegschoolse educatie

1.

Burgemeester en wethouders voeren ten minste jaarlijks overleg en dragen zorg voor het maken van afspraken over:

a. met het oog op een zo groot mogelijke deelname van het aantal kinderen aan voorschoolse educatie:

1°. het vaststellen welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie,

2°. de wijze waarop die kinderen worden toegeleid naar voorschoolse en vroegschoolse educatie, en

3°. de organisatie van een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie, en

b. resultaten van vroegschoolse educatie.

2.

Burgemeester en wethouders voeren overleg en maken de afspraken, bedoeld in het eerste lid, met de volgende partijen:

a. voor het eerste lid, onderdeel a: met de bevoegde gezagsorganen van scholen en de houders van kindercentra of peuterspeelzalen als bedoeld in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in de gemeente,

b. voor het eerste lid, onderdeel b: met de bevoegde gezagsorganen van scholen.

Alle partijen werken mee aan de totstandkoming van de afspraken.

3.

Een houder van een kindercentrum of peuterspeelzaal verwerkt persoonsgegevens met als doel de bevordering van een goede doorstroom naar het basisonderwijs. De gegevens die een houder van een kindercentrum of peuterspeelzaal verplicht overdraagt aan het bevoegd gezag van een basisschool over leerlingen die op de basisschool zijn ingeschreven, zijn het programma van voorschoolse educatie dat een leerling heeft gevolgd en de duur van het programma dat is gevolgd. Houders van kindercentra of peuterspeelzalen maken afspraken met de basisscholen binnen een gemeente over de wijze van gegevenslevering. De bewaartermijn voor de overgedragen gegevens is twee jaar nadat het kind het kindercentrum of peuterspeelzaal heeft verlaten.

Artikel 15i Wet op het Onderwijstoezicht (WOT): Uitoefening van het toezicht

1.

De inspectie verricht het onderzoek, bedoeld in artikel 15h, eerste lid, aan de hand van de kwaliteitsvoorwaarden van de voorschoolse educatie in peuterspeelzalen en kindercentra, bedoeld in de bij of krachtens de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen vastgestelde bepalingen, te weten:

- a.** de basisvoorwaarden voor voorschoolse educatie,
- b.** het informeren van ouders en ouderbetrokkenheid,
- c.** de kwaliteit van de educatie,
- d.** ontwikkeling, zorg en begeleiding van de kinderen,
- e.** kwaliteitszorg,
- f.** de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschoolse educatie.

2.

De inspectie rapporteert over de bevindingen van het toezicht aan de houder van een peuterspeelzaal of een kindercentrum en aan het college van burgemeester en wethouders.

3.

Naast het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, kan de inspectie uit eigen beweging incidenteel onderzoek verrichten naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie in peuterspeelzalen en kindercentra, bedoeld in de bij of krachtens de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen vastgestelde bepalingen.

4.

Artikel 13 is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat onder «andere betrokkenen» in ieder geval wordt verstaan: vertegenwoordigers van houders van kindercentra en peuterspeelzalen als bedoeld in de artikelen 1.1 en 2.1 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

5.

De inspectie verricht het onderzoek, bedoeld in artikel 15h, tweede lid, op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente of op verzoek van Onze Minister. Het college van burgemeester en wethouders dient een dergelijk verzoek in op eigen initiatief of als een partij als bedoeld in artikel 167, tweede lid, van de Wet op het primair onderwijs aan het college hierom verzoekt.